

آخرین فرصت دیپلمات

روزنامه صبح ایران

خطرات الگوبرداری از فرهنگ غرب و زندگی در ایران بررسی شد

خطرات الگوبرداری از فرهنگ غرب و زندگی در ایران بررسی شد

«خوددرگیری» نتیجه مهاجرت فکری!

صفحه ۳

عده‌ای با هر گونه اقدام برای دیپلماسی و مذاکره مخالف هستند

سیاسی بازی یا بازی با آتش؟

میانجی‌گری مصر، به توافق جدیدی رسیدند. این توافق در حالی امضا شد که سایه فعال شدن مکانیسم ماشه همچنان بر فضای کشور سنگینی می‌کند. اما در داخل کشور، این موضوع به مذاق برخی‌ها خوش نیامد و وقتی نتوانستند ایراد قانونی به آن بگیرند، از طرفی هم چون نمی‌خواهند به تصمیمات نظام بتازند، به تخریب منصوبان رهبری و مسئولان عالی‌رتبه کشور روی آوردند.

پس از انتشار خبر توافق ایران و آژانس و انتشار تصاویری از دست دادن عباس عراقچی و رافائل گروسی، مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی، تندروها و مخالفان دولت که تا آخرین لحظه تلاش کردند جلوی امضای این توافق را بگیرند، از این تصمیم شورای عالی امنیت ملی ناراضی بودند و مخالفت خود را در شرایط تعطیلی مجلس به فضای مجازی و خیابان‌های تهران کشاندند.

شرح در صفحه ۲

والیبال ایران به سختی صعود کرد	نگاهی واقع بینانه به چالش‌های مکانیسم‌ماشه	مدیرعامل شرکت سرمایه گذاری نفت، گاز و پتروشیمی تشریح کرد
فرار از شکست با چلنج سرنوشت ساز	تهدیدی تازه یا تکرار تجربه‌های گذشته؟	تاثیر قطعی گاز بر تولید پتروشیمی‌ها
صفحه ۸	صفحه ۵	صفحه ۲

سخت‌نخست

ضرورت ذهن آگاهی در دنیای پر آشوب امروز

ادامه در صفحه ۲

به‌قلم: لیلا صالحی کاهکش

محتاط‌تر عمل می‌کنند.
د. زیرساخت‌های مالی تاکافی سامانه‌های پرداخت، صرافی‌های چند ارزی، سازوکارهای تنظیم بازار و بیمه ریسک، در بلوک‌های غیرغربی هنوز نوبا هستند و ظرفیت پوشش حجم بالای تجارت جهانی را ندارند.
دلارزدایی، ابزار فشار متقابل یا جایگزین واقعی؟
سؤال اصلی این است که آیا دلارزدایی یک استراتژی جایگزین تمام‌عیار است یا صرفاً تاکتیکی برای کاهش آسیب‌پذیری؟ پاسخ، ترکیبی از هر دو است.
از یک سو، تلاش برای حذف دلار به افزایش قدرت چانه‌زنی کشورها در برابر آمریکا انجامیده و نوعی موازنه سازی ژئوپلیتیک را شکل داده است؛ از سوی دیگر، واقعیت‌های بازار جهانی و ساختارهای نهادی، هنوز به گونه‌ای است که خروج سریع از سایه دلار، هزینه‌زا و پریسک خواهد بود.
مع‌الوصف، دلارزدایی بیش از آنکه فقط یک پروژه ارزی باشد، بازتاب یک گسست ساختاری در نظم جهانی است.
کشورهایی که پیش‌تر تابع قواعد تعیین شده توسط غرب بودند، اکنون به دنبال تعریف مسیرهای مستقل و تاحدودی موازی‌اند. بریکس پلاس، سازمان همکاری شانگهای و سایر بلوک‌های منطقه‌ای، در حال آزمودن ظرفیت‌های خود برای عبور از سلطه دلار هستند.

اما مسیر دلارزدایی نه کوتاه است و نه یک دست. این روند، در بهترین حالت، به تنوع‌سازی پولی و کاهش ریسک‌های سیستمی منجر خواهد شد؛ نه الزاماً حذف کامل دلار. موفقیت آن نیز بستگی به توان نهادسازی، گسترش اعتماد مالی و ایجاد زیرساخت‌های جامع دارد.
برای کشوری مانند ایران، که تحت فشارهای تحریمی قرار دارد، مشارکت هدفمند در پروژه‌های دلارزدایی، نه فقط ابزاری برای مقاومت اقتصادی، بلکه بستری برای تعریف جایگاه در نظم مالی آینده خواهد بود.

مستقیم ایجاد کرده‌اند.
ب. توسعه نظام‌های پرداخت موازی چین و روسیه، به صورت مستقل، سامانه‌هایی برای جایگزینی سوئیت‌ت توسعه داده‌اند: سامانه‌های CIPS از سوی چین و SPFS از سوی روسیه. این سامانه‌ها حتی با وجود عدم ظرفیت بالا، به‌عنوان زیرساخت‌های استراتژیک، در حال رشد هستند.
ج. نهادسازی در قالب بلوک‌های نوظهور بریکس پلاس از طریق بانک توسعه جدید (NDB) و ترتیبات ذخیره احتیاطی (CRA)، به دنبال تأمین مالی پروژه‌ها بدون اتکا به دلار است. چین نیز از طریق ابتکار کمربند و جاده، وام‌هایی را با یوان به کشورهای مختلف ارائه می‌دهد.
چالش‌های بزرگ در مسیر دلارزدایی
با وجود این پیشرفت‌ها، دلارزدایی هنوز با موانعی جدی مواجه است:
الف. اعتماد به ارزهای جایگزین پایین است
یوان، روبل یا حتی روپیه، با وجود استفاده فزاینده، هنوز واجد تمام مؤلفه‌های یک ارز ذخیره جهانی نیستند. عدم آزادی تبدیل پذیری، کنترل شدید دولتی و نبود بازار مالی عمیق، از جمله موانع‌اند.

ب. فقدان یک دارایی امن جایگزین
اوراق خزانه‌داری آمریکا، با وجود بدهی‌های فزاینده، همچنان امن‌ترین و نقدشوندترین دارایی مالی جهان است. هیچ‌کدام از اقتصادهای نوظهور هنوز نتوانسته‌اند اعتماد کافی برای جایگزینی آن ایجاد کنند.
ج. تفاوت منافع درون ائتلاف‌ها
کشورهایی مانند چین، روسیه، هند، ایران، برزیل و ترکیه در حال انعقاد پیمان‌هایی برای استفاده از ارزهای ملی خود هستند. در برخی موارد (مانند روبل-یوان یا روپیه-درهم)، این روند رشد کرده و بانک‌های مرکزی مکانیزم‌های تسویه

فرهنگ و زیرساخت‌ها، علاوه بر ایجاد توسعه عدالت آموزشی و درمانی و تفریحی و ... چرخ‌های توسعه پایدار را نیز در کشور به حرکت در می‌آورند.
آنها با احداث مدارس و دانشگاه‌ها، مراکز درمانی، تفریحی، ورزشی و مذهبی فرصت‌های برابر متعددی را برای جامعه و حتی نسل‌های آینده فراهم می‌آورند. این اقدامات، نه تنها باعث ایجاد اشتغال، افزایش بهره‌وری نیروی کار می‌شوند، بلکه با فراهم کردن بستر های جدید، زمینه‌ساز نوآوری و رشد اقتصادی می‌شوند.
از سویی حضور پررنگ خیرین در حوزه‌های اجتماعی، آموزشی، مذهبی، فرهنگی و زیست محیطی، به بهبود کیفیت زندگی شهروندان و در نهایت، به ایجاد جامعه‌ای سالم‌تر و پویاتر منجر می‌شود که خود، پیش‌شرطی اساسی برای توسعه اقتصادی پایدار است.
در واقع، خیرین با پر کردن خلاهای موجود در سیستم‌های دولتی و خصوصی و در کنار آن با ترویج فرهنگ مسئولیت‌پذیری اجتماعی و تشویق به مشارکت مدنی، نقش پیش‌ران را در فرآیند توسعه ایفا می‌کنند. آنها با الگوبرداری از مانیفست سخاوت و بخشش، روحیه امید و همدلی را در جامعه زنده نگه می‌دارند و نشان می‌دهند که توسعه اقتصادی، تنها با تکیه بر آمار و ارقام و نگاه مادی محقق نمی‌شود، بلکه نیازمند قلب‌هایی بزرگ و دستانی یاری‌گر است که آینده‌ای روشن‌تر را برای همه افراد جامعه رقم بزنند.
به این ترتیب، جایگاه خیرین در توسعه اقتصاد، نقشی

آخرین فرصت دیپلماسی

توافق اخیر تهران با آژانس بیشتر به یک «آتش بس دیپلماتیک» شباهت دارد

صفحه ۷

یادداشت

دلارزدایی: فراتر از اقتصاد و ژئوپولیتیک

دلار آمریکا، برای دهه‌ها بیش از آنکه یک ارز باشد، ابزاری برای کسب و اعمال قدرت بوده است.

تسلط دلار بر نظام مالی جهانی، به ایالات متحده این امکان را داده تا فراتر از مرزهایش سیاست‌گذاری کند، تحریم وضع نماید و هزینه‌های بدهی خود را با هزینه دیگران بپردازد. اما در سال‌های اخیر، کشورهایی چون چین، روسیه، هند، ایران و حتی برخی شرکای نزدیک‌تر ایالات متحده، راهبردهایی را برای کاستن از وابستگی به دلار در پیش گرفته‌اند. این روند که با عنوان «دلارزدایی» شناخته می‌شود، اگرچه به ظاهر یک تحول ارزی است، اما در واقع بازتاب تغییرات عمیق‌تری در ساختار قدرت جهانی می‌باشد.

چرا دلار تا این اندازه مهم است؟

دلار آمریکا، از زمان پیمان برتون وودز در ۱۹۴۴ و به ویژه پس از قطع ارتباط آن با طلا در دهه ۱۹۷۰، به تدریج جایگاه بی‌رقیب خود را به عنوان ارز ذخیره جهانی و وسیله تسویه بین‌المللی تثبیت کرده است. امروز بیش از ۶۰٪ ذخایر ارزی جهان به دلار نگهداری می‌شود، بیش از ۸۰٪ تجارت جهانی با دلار انجام می‌گیرد و حدود ۹۰٪ از تراکنش‌های مالی فرامرزی از طریق سیستم مالی تحت کنترل آمریکا (شامل سوئیفت و کلی‌رینگ دلار) صورت می‌پذیرد. این جایگاه، مزایای گسترده‌ای برای واشنگتن ایجاد کرده است:
تربید XAUUSD با پایین‌ترین اسپرد و ۵۰۰ دلار کش یک
• قدرت تحریم: از طریق کنترل بر نظام پرداخت جهانی، آمریکا می‌تواند کشورها، بانک‌ها و شرکت‌ها را از چرخه مالی بین‌المللی حذف کند.
• استقراض ارزان: تقاضای بالا برای دلار، نرخ بهره پایین برای اوراق خزانه‌داری آمریکا را تضمین می‌کند.
• اثرگذاری ژئوپلیتیک: دلار به ابزاری برای مدیریت بحران‌ها، تنظیم قیمت کالاهای اساسی و حتی تعیین مسیر سیاست خارجی تبدیل شده است.

یادداشت

جایگاه خیرین در توسعه اقتصاد

گسترده‌گی و تنوع لایه های اقتصاد، امکان حضور و سرمایه گذاری افراد مختلف را در بخش های صنعتی، کشاورزی، پزشکی، آموزش، تفریحی و ... فراهم ساخته و حاصل این سرمایه گذاری کسب درآمد بیشتر و توسعه کسب و کار است.

اما گاهی اوقات این سرمایه گذاری ها با اهداف غیر اقتصادی و عمدتاً با نیت انسان دوستانه صورت می پذیرد. خیرین که این سالها در حوزه های مختلف از مدرسه و بیمارستان سازی گرفته تا تهیه جهیزیه و پرداخت هزینه دانشگاه فعال هستند، نه تنها با اهدای مستقیم منابع مالی و غیرمالی، گره از مشکلات اقتصادی نیازمندان باز می‌کنند، بلکه با سرمایه‌گذاری در بخش‌هایی چون آموزش، بهداشت،

اخبار

انتقاد شدید ایران از قانون‌شکنی آمریکا در کنفرانس عمومی آژانس اتمی

سفیر ایران در وین ضمن محکوم کردن حمله به تأسیسات هسته‌ای، به تبعات بی‌توجهی جامعه جهانی نسبت به رفتارهای آمریکا و اسرائیل هشدار داد و خواستار اقدام مؤثر شد.

به گزارش خبرگزاری مهر، سفیر و نماینده دائم جمهوری اسلامی ایران در وین ضمن محکوم کردن مجدد اقدام جایپتکارانه آمریکا و رژیم صهیونیستی در حمله به تأسیسات هسته‌ای ایران، نسبت به تبعات هرگونه بی‌تفاوتی و بی‌عملی جامعه جهانی نسبت به این قانون‌شکنی واضح هشدار داد.

رضا نجفی طی سخنانی ذیل دستورکار پیشنهادی ایران در کنفرانس عمومی آژانس تحت عنوان «منع همه اشکال حمله و تهدید به حمله علیه تأسیسات هسته‌ای تحت پادمان آژانس»، از همه کشورهای که با رویکردی مسئولانه، تجاوز نظامی رژیم صهیونیستی و آمریکا علیه ایران را محکوم کردند، از جمله کشورهای عضو جنبش عدم تعهد تقدیر کرد و خواستار مواخذة و پاسخگوکردن آمریکا و رژیم صهیونیستی به‌خاطر نقض فاحش قواعد حقوق بین‌الملل و رژیم منع اشاعه شد.

وی تأکید کرد: امروز جامعه بین‌المللی با موضوعی بسیار خطیر روبه‌روست؛ باید پیام واضحی ارسال شود مبنی بر اینکه حملات غیرقانونی علیه تأسیسات هسته‌ای تحت پادمان آژانس بین‌المللی انرژی اتمی، نه تنها نقض آشکار حقوق مشروع کشورها در استفاده صلح‌آمیز از انرژی هسته‌ای است، بلکه حمله‌ای مستقیم به اعتبار نظام پادمان آژانس به شمار می‌رود.

کشورمان همچنین تصریح کرد: منشور ملل متحد به صراحت تهدید یا توسل به زور را منع کرده و هیچ تفسیری نمی‌تواند حملات از پیش طراحی‌شده علیه تأسیسات هسته‌ای تحت پادمان را توجیه کند. این اقدامات نقض آشکار قطعنامه‌های کنفرانس عمومی آژانس و همچنین کنفرانس بازنگری معاهده ان‌پی‌تی در سال ۲۰۱۰ است که بر ممنوعیت حمله به چنین تأسیساتی تأکید کرده‌اند.

وی هشدار داد: بی‌عملی در برابر چنین تجاوزهایی به معنای بی‌طرفی نیست؛ بلکه موجب عادی‌سازی رفتارهای غیرقانونی و تشویق به تکرار آن خواهد شد. در چنین شرایطی، تأسیسات هسته‌ای صلح‌آمیز به جای نماد شفافیت و اعتماد، به اهداف نظامی تبدیل می‌شوند و رژیم عدم اشاعه با تهدید جدی مواجه خواهد شد.

رضا نجفی همچنین در خصوص قطعنامه پیشنهادی ایران برای منع حمله به تأسیسات هسته‌ای صلح‌آمیز کشورها گفت: تعدادی از کشورهای عضو آژانس بین‌المللی انرژی اتمی که روابط نزدیکی با جمهوری اسلامی ایران و دیگر بانیان قطعنامه دارند، ضمن محکومیت شدید حملات تجاوزکارانه رژیم صهیونیستی، در تماس‌های جداگانه با ایران و دیگر بانیان قطعنامه اظهار داشته‌اند که تحت فشار و تهدید شدید ایالات متحده قرار دارند تا به قطعنامه پیشنهادی رأی مثبت ندهند.

وی افزود: این کشورها تصریح کرده‌اند که رأی ممتنع آنان بازتاب موضع واقعی‌شان نیست و از جمهوری اسلامی ایران اکیداً درخواست کرده‌اند که در مشورت با دیگر بانیان قطعنامه، اقدام مربوط به این قطعنامه به کنفرانس سال آینده موکول شود.
جمهوری اسلامی ایران و دیگر بانیان قطعنامه (روسیه، چین، کوبا، نیکاراگوئه، بلاروس، ونزوئلا و زیمبابوه) پس از انجام مشورت‌ها و رایزنی‌های لازم و با در نظر گرفتن ضرورت جلوگیری از تبدیل موضوع مهم و حساسی مانند ممنوعیت حمله علیه تأسیسات هسته‌ای به ابزاری برای بازی‌های سیاسی آمریکا، تصمیم گرفتند اقدام در خصوص قطعنامه پیشنهادی را به کنفرانس آتی موکول کنند.